

noutăți

în cercetarea minorităților naționale din România

▪ reviste, articole

Cercel, Cristian: Philo-Germanism without Germans in Romania after 1989. *East European Politics, Societies, and Cultures* (online-first septembrie 2014).

Abstract. Articolul afirmă că imaginea predominant pozitivă de care se bucură minoritatea germană în România de după 1989 este strâns legată de o reprezentare auto-orientalizantă a identității românești și de o dorință simbolică de „a aparține Europei”, prezentă în societatea română și afișată pe scena politică autohtonă. Altfel spus, analizând discursuri din sfera politică și din mass-media, articolul arată cum un fenomen intitulat „filogermanism fără germani” comunică în mod direct cu producerea și reproducerea unor geografii simbolice al căror scop este cel de a plasa România în lumea occidentală/europeană, „civilizată”. Articolul integral poate fi descărcat de [aici](#).

▪ filme

Cea de-a XXI-a ediție a Astra Film Festival, care are loc între 6 și 12 octombrie 2014 la Sibiu, prezintă o selecție a celor mai recente documentare filmate în România, de autori români și străini, reprezentând o radiografie a societății românești din perioada comunistă până în prezent. Filmele abordează subiecte sensibile actuale și episoade istorice controversate.

Efectele migrației, istoria comunităților etnice din România, povești inedite despre oameni deosebiți; sunt subiecte transpuse pe marele ecran sub formă de documentare observaționale, filme de autor, eseuri sau producții de televiziune. Aici menționăm numai filmele care abordează minoritățile naționale din România:

***Aliyah DaDa*, regizor Oana Giurgiu, 2014, 123 min.**

Sinopsis. Filmul prezintă o istorie bine documentată, a evreilor din România. Acum 133 de ani, o comunitate mică din Moinești pleca spre țara sfântă, pentru a înființa una din primele colonii evreiești din Palestina. De atunci și până azi drumul evreilor către Israel se împletește cu istoria României moderne printr-o relație de iubire și ură ale cărei influențe nu le vom putea cuantifica prea curând. Povestea istoriei este decupată vizual în stil dadaist ca un tribut adus inițiatorilor curentului, Tristan Tzara și Marcel Janco, doi evrei cu rădăcini în România. ([sursă](#))

***Pașaport de Germania*, regizor Răzvan Georgescu, 2014, 90 min.**

Sinopsis. Puțină lume știe că, în timpul Războiului rece, România a vândut Germaniei de Vest peste 250,000 de etnici germani. Hein Günther Hüscher, negociatorul secret al Germaniei, venea la București cu valiza plină de bani pentru a cumpăra libertatea oamenilor. Un astfel de caz a fost și cel al lui Erika Lazăr, care a trebuit să se adapteze noilor reguli ale capitalismului după ce a fost cumpărată cu 47.000 de mărci germane. Filmul narează cinematic povestea aranjamentului ascuns dintre serviciile secrete ale celor două state și dezvăluie întâmplările prin care au trecut personajele implicate în acest proces. ([sursă](#))

Pentru mai multe informații vizitați pagina web [Astra Film](#).

▪ simpozioane, conferințe, mese rotunde, workshopuri

Conferința internațională *Ateista pártállam - túlélő egyházak Közép-Kelet-Európában. Ellenállás, leszámolás, kompromisszumok 1945-1989* [Partidul-stat ateist - biserici supraviețuitoare în Europa Centrală și de Est. Rezistență, lichidare, compromis 1945-1989], 4-6 septembrie 2014, Szeged (Ungaria)

Descriere. Evenimentul a fost organizat de către institute de cercetare apropiate Bisericii Catolice din Ungaria (Historia Ecclesiastica Hungarica Alapítvány, Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközösség, Lénárd Ödön Alapítvány) și Arhiva Istorică a Securității de Stat din Ungaria (Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára). În cadrul evenimentului au fost prezentate rezultatele cercetărilor în legătură cu situația mai multor biserici și relațiile lor cu puterile de stat din Ungaria, Slovacia și România în timpul socialismului de stat. Autorii lucrărilor din blocul despre România sunt următorii: Andrea Fürtös, Gábor Bánkúti, József Marton, László Csendes, Csongor Jánosi și Mihály Zoltán Nagy.

Programul conferinței poate fi accesat (în limba maghiară) pe pagina web a [Colegiului Gál Ferenc](#) (Gál Ferenc Főiskola).

▪ anunțuri

A 3-a conferință internațională interdisciplinară pe totalitarism pentru doctoranzi *After 25 Years: The Central and Eastern European Totalitarianisms in Retrospect* [După 25 de ani. Totalitarisme în Europa Centrală și de Est în retrospectivă], 4-5 decembrie, 2014, Cluj-Napoca

Descriere. Evenimentul este organizat de către Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) și Universitatea Babeș Bolyai. Conferința internațională dorește să încurajeze schimburile de idei la nivel internațional și interdisciplinar între studenții doctoranzi dedicați cercetării totalitarismelor din Europa Centrală și de Est, istoria comunismului și post-comunismului, studiul Holocaustului etc. Scopul conferinței este să stabilească contacte și să promoveze colaborarea între doctoranzi care lucrează pe teme specifice în ariile de cercetare menționate. Apelul de lucrări pentru ediția a 3-a include următoarele tematici: comunism/comunisme din Europa Centrală și de Est; intelectuali, cultură și artă într-un stat totalitar; ideologie și propagandă; istoria științei; memorie și identitate; biografii individuale și colective în totalitarism; represiune și control social; rezistență și disidență; gender; viața cotidiană în comunism.

Abstractele și CV-urile sunt așteptate până la data de **19 octombrie 2014** pe adresa phdconference@iiccmr.ro.

Mai multe informații găsiți pe pagina web [IICCMER](#).

Școala de iarnă internațională pe federalism și guvernare 2015, 2 - 13 februarie 2015, Innsbruck și Bolzano/Bozen

Descriere. Cea de a 6-a ediție a școlii de iarnă, coorganizată de către Institutul pentru Studiul Federalismului și Regionalismului și Universitatea din Innsbruck, este centrată pe relația dintre federalism și participare politică democratică. În cadrul programului vor fi analizate metodele, formele și instrumentele participării politice în sisteme multistratificate și vor fi prezentate studii de caz din diferite țări.

noutăți

În cercetarea minorităților naționale din România
septembrie 2014

Școala de iarnă reprezintă un program postgradual organizat sub egida Secretariatului General al Consiliului Europei. Programul este deschis studenților, cercetătorilor, funcționarilor publici, politicienilor și altor părți interesate, și oferă posibilitatea de a îmbogăți cunoștințele în aria federalismului și a participării politice preponderent din perspectiva dreptului și a științelor politice.

Școala se va ține între 2 și 13 februarie 2015, prima săptămână la Universitatea din Innsbruck, iar a doua la EURAC din Bolzano/Bozen.

Aplicațiile pot fi depuse până la data **26 octombrie 2014**.

Pentru mai multe informații vizitați pagina web [EURAC](#).

20th Annual ASN World Convention [A 20-a convenție mondială anuală a Asociației pentru Studiul Naționalităților/Association for the Study of Nationalities - ASN], 23-25 aprilie 2015, Harriman Institute, Columbia University

Descriere. Pentru ediția a 20-a a convenției mondiale ASN organizatorii așteaptă propuneri de lucrări și paneluri în legătură cu naționalism, etnicitate, conflicte etnice și identitate națională din regiunile Balcani, Europa Centrală, Rusia, Ucraina, Eurasia, Caucaz, Turcia/Grecia/Cipru pentru secțiunile regionale ale conferinței, respectiv secțiuni tematice și cros-regionale despre naționalism și migrație/diasporă. La fel, Convenția invită lucrări, paneluri, mese-rotunde sau prezentări în legătură cu: Ucraina, Rusia și Lumea - despre evenimentele declanșate de "Maidan", colapsul regimului, luptele din Donbas, sancțiuni economice, NATO etc.; Autodeterminare și statul - subiect relevant dat fiind referendumurile din Scoția și Catalonia, efectul evenimentelor din Crimeea/Donbas, apariția ISIS; Istorie, politică și memorie - despre construcția și contestarea memoriei evenimentelor istorice în spațiu, simboluri, discurs și cercetare; Gender și identitate - accentuarea gender-ului în discurs, reprezentări, practici și mobilizare; Justiția de tranziție și drepturile minorităților - despre drepturile omului, drepturile minorităților, crime de război, genocid, tribunale internaționale etc.

Pe lângă propunerile de lucrări individuale și paneluri, sunt așteptate propuneri de mese rotunde, paneluri de cărți (publicate între ianuarie 2014 și februarie 2015) și filme documentare.

Data limită pentru depunerea aplicațiilor: **29 octombrie 2014**.

Pentru detalii consultați pagina web [ASN](#).

Apel pentru lucrări pentru atelierul științific *National-Personal Autonomy, Non-territorial Autonomy, Cultural Autonomy* [Autonomie personală, autonomie non-teritorială, autonomie culturală], 8-10 ianuarie 2015, Viena

Descriere. Evenimentul se încadrează în proiectul *Theory, Practice and Transfer of National-Personal Autonomy* [Teoria, practica și transferul autonomiei personale] derulat în cadrul Universității din Viena și Universitatea Central Europeană (Budapesta). Pe de o parte scopul atelierului științific este de a crea o rețea de cercetători care se ocupă de forma autonomiei etnice cunoscută ca autonomie personală. Pe de altă parte evenimentul oferă o posibilitate de a împărtăși abordările acestui fenomen din perspectiva a diferitelor discipline, istorie, științe politice, drept, studiul naționalismului și altele. Posibilele teme includ următoarele: abordările în Imperiul Habsburgic (Moravia, Bucovina, Galiția, Bosnia, Transilvania etc.), teorie și critică (perspective istorice și contemporane), statele baltice în perioada interbelică și astăzi, partide evreiești de stânga (Bund, Fareynikte etc.), Rusia revoluționară (Republica Populară Ucraina, menșevicii, URSS etc.), sistemul Millet în Imperiul Otoman, studii de caz contemporane (Ungaria, Rusia, Bosnia, Cipru etc.), consecințe negative (ascriptie etnică, etnificare etc.).

Cei interesați sunt rugați să trimită o descriere a proiectului de cercetare (max. 500 de cuvinte) și un scurt CV până la data de **15 noiembrie 2014**, pe adresa boerries.kuzmany@univie.ac.at.

Mai multe informații găsiți [aici](#).

Conferință internațională *The Holocaust in Southeastern Europe, 25-26 mai 2015, București.*

Descriere. Organizatorii evenimentului, Institutul Național pentru Studiul Holocaustului în România „Elie Wiesel” și Muzeul Memorial al Holocaustului din Statele Unite, Centrul pentru Studiul Holocaustului Joseph și Morton Mandel, invită aplicații pentru conferința regională interdisciplinară pe tema *Holocaustul în Europa de Sud-Est*. Conferința de două zile va fi axată pe rezultate noi în arii de cercetare precum atrocități, crimă în masă și gropi comune, radicalizarea politicii locale în timpul ocupării naziste, muncă forțată și de sclavi, dinamica complicității și cooperării, viața de zi cu zi pe front și sub ocupație, jaf și expropriere, refugiați și persoane dislocate, victime nestudiate, gender, politici culturale de reprezentare și comemorare după evenimente, revisionism și negare contemporană a Holocaustului, manifestări antisemite și împotriva romilor, comunități și identități marcate de experiențe de război și genocid. Organizatorii încurajează analize comparative între România și Ucraina, precum și studii care abordează specificitățile Bulgariei și Ungariei.

Data limită pentru depunerea aplicației este **28 noiembrie 2014**.

Pentru mai multe informații accesați pagina web a [Institutului Elie Wiesel](#).

Apel de lucrări pentru conferința *Mediul rural și comunismul în Europa de Est: percepții, atitudini, propagandă, Sibiu, 25 - 26 septembrie 2015*

Descriere. Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, în parteneriat cu Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Universitatea „Johannes Gutenberg” din Mainz și Institutul de Istorie „A.D. Xenopol” al Academiei Române, Departamentul de Istorie a Relațiilor Internaționale, organizează, în perioada 25 - 26 septembrie 2015, la Sibiu, conferința *Mediul rural și comunismul în Europa de Est: percepții, atitudini, propagandă*.

În general, studiile despre comunismul în Europa de Est s-au concentrat pe teme de istorie politică și mai puțin pe multiplele aspecte ale istoriei sociale și culturale în general sau pe transformările mediului rural în particular. Nevoia unei aprofundări istoriografice pe această zonă este cu atât mai urgentă cu cât, în ultimii ani, au apărut numeroase studii teoretice și metodologice dedicate istoriei sociale și culturale și, în același timp, deschiderea unor arhive importante legate de istoria timpurie a comunismului oferă materialul documentar necesar cercetării aplicate. În acest context, conferința își propune să furnizeze cadrul necesar discutării unor aspecte referitoare la înțelegerea modului în care ideologia comunistă a fost percepută în mediul rural, interacțiunea dintre prevederile staliniste și așteptările reale ale lumii rurale la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, înțelegerea trăsăturilor fiecărei țări din fostul „Bloc Socialist” din punct de vedere al transformării rurale în perioada comunistă. Dintr-o perspectivă comparativă o prioritate o reprezintă cercetarea modului în care țărani au perceput comunismul, mijloacele de persuasiune folosite, reacțiile lor la clișeele propagandistice, percepția diverselor „schimbări” aduse de noile regimuri totalitariste sovietice.

Cei interesați să participe sunt rugați să trimită titlul lucrării și un abstract de maximum 300 de cuvinte, în limba engleză, până la **31 ianuarie 2015**, pe adresa de e-mail communism.conference.2015@gmail.com.

Pentru informații suplimentare vizitați pagina web [IICCMER](#).

▪ despre buletinul informativ Noutăți

Lucrările științifice și evenimentele incluse în acest buletin informativ nu constituie o listă completă. Cei interesați să coopereze la realizarea lui sunt rugați să ne contacteze la adresa centru.doc@ispmn.gov.ro. Cei care nu doresc să primească acest buletin informativ sunt invitați să ne contacteze în acest sens.

Informații detaliate în legătură cu proiectul Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România și numerele anterioare ale buletinului informativ se găsesc pe pagina web a [Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale \(ISPMN\)](#).

noutăți

În cercetarea minorităților naționale din România
septembrie 2014

Pentru informații legate de proiectele derulate în cadrul ISPMN și publicațiile apărute la Editura ISPMN vizitați [pagina web a Institutului](#).